

Innhold

Forord	9
Innledning	11
Kapittel 1	
Hvordan kan mobbing forstås?	19
MAI BRIT HELGESEN	
Forekomst av mobbing i barnehage	20
Ulike definisjoner av mobbing	20
Mobbing som individuell aggresjon eller gruppedynamikk ..	25
Ulike former for mobbing	26
Om barnehagebarn og mobbing	27
Avslutning	30
Kapittel 2	
Kampen om mobbebegrepet	32
MARIT ØKLAND KRISTENSEN	
Fremgangsmåte	33
«Manifest mot mobbing»	34
Læreplanverket	36
Den store mobbedebatten	36
Analyse av intervjuene	40
Mobbing – ikke aktuelt i barnehagen	44
Sosial kompetanse – den rådende diskurs	45
Konstruksjonen av mobbebegrepet i barnehagen	47
For små til å mobbe?	49
Konklusjon	50

Kapittel 3	
«Skulle ønske jeg var død»	52
Sentrale dokumenters betydning for konstitueringen av fenomenet mobbing i en dansk barnehage	
KIT STENDER PETERSEN	
Innledning	52
Mobbing som et materialdiskursivt fenomen	54
Teoretiske ressurser	55
Dagtilbudsloven – formål og forventninger	58
Børnehuset Farveladen	60
Barn med spesielle behov	61
Abstraksjonen «barn»	62
Varselbrevet	63
Iverksettelse av tiltaket	64
Et barn med spesielle behov?	66
Hverken–eller?	69
Mobbing?	70
Sammendrag	71
 Kapittel 4	
Mobbing sett med nye øyne	74
MAI BRIT HELGESEN	
Innledning	74
Sosial eksklusjonsangst	75
Om observasjonsmetoden	77
Fastlåste posisjoner i jentegruppa	78
Destruktive sosiale prosesser	85
Mobbing eller krangling?	86
Krefter som bidrar til å forme og opprettholde mobbing	88
Det sosiale liv	89
 Kapittel 5	
Hva har dere gjort med henne?	92
En tekst om et intervensjonsforløp	
DITTE DALUM CHRISTOFFERSEN	
Innledning	92

En pedagogisk problemstilling som er både spesiell og allmenn	93
Mobbing som sosialt fenomen i barnehagen.	94
Identitet og sosial eksklusjonsangst.	95
Handlingsplan for arbeidet med Mia	98
Definisjonsmakt og normativitet	102
Skjenn som en pedagogisk blindgate	105
Tolkninger av barns handlinger	107
Intervensjon	110
Effekt av intervensjon.	111
Konklusjon	112
Kapittel 6	
Tydelige og varme voksne i møte med mobbing i barnehagen	114
INGRID LUND	
Innledning	114
Den voksnes betydning for læringsmiljøet i barnehagen.	114
Trygghet og beskyttelse som utgangspunkt for den gode relasjon.	115
Atferd er et språk som må leses av voksne.	116
Barnet som aktør	119
Om å bli sett som forebygging av mobbing	120
Tre sentrale analyse spørsmål i arbeidet mot mobbing.	125
Tydelige og varm ledelse i samarbeid mot mobbing	126
Forfatterbiografi	128
Litteraturliste.	129
Stikkord.	135